

۱۰

پایان ۱۵۷۱ روز انتظار برای «افسانه چشمانت»

اعلام نام اعضای هیات علمی مهم‌ترین جایزه ادبی کشور ادبیات را به تیتیر رسانه‌ها کشاند

تنورت گرم آقا جلال

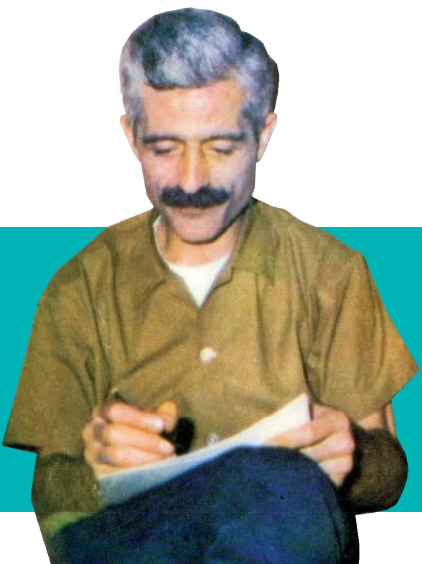
۹

بازی خمسه در «ملاقات با جادوگر»

فرهنگ

سه‌شنبه: ۳۰ مهر ۱۳۹۸ :: شماره ۵۵۰۹

پشت صحنه

همسایه‌های پرسر و صدا

مدتی این مثنوی تاخیر شد، حالا مثنوی هم نه ستون پشت صحنه نوشتن بنده با تاخیر مواجه شده بود و زحمتش را دیگر دوستان می‌کشیدند. این خبر خوش را برایتان دارم که امروز حرف زیاد است و وقت نداریم به پیش‌بینی وضع آب و هوا بپردازیم، هرچند که این زرد نازنجی‌های پاییز بدجوری دلبری می‌کنند و باید همه چیز را رها کرد و درباره این دلبران پاییزی نوشت... امروز موضوع گزارش‌هایمان هم کم از این زرد نازنجی‌های پاییزی ندارند. گروه با لبخند و آرامش مشغول کار است و شلوغی‌های تحریریه برای دو گروه رسانه و جامعه است که اصلا اوضاعی راه انداخته‌اند که نگویم. این طرف ترکیب شوقی و خانعلی‌زاده، آن طرف عودباشی و شه‌دوست. بنده هم مشغول نوش جان کردن شکلات تلخ اهدایی آقای مظاهری می‌خواهم سوزهای شیرین امروز را توضیح دهم برایتان.

حالا که با عبارت «مدتی این مثنوی تاخیر شد» جناب مولانا شروع کردیم، توضیح چهار ورق فرهنگی روزنامه را هم از صفحه ۱۲ شروع می‌کنیم. آذر مهاجر که خیلی شبیه شخصیت هدفن تو گوش در کارتون معروف داستان کوسه است، همین الان دقیقا هدفن چسبانده به گوشش و درباره سریال تازه‌ای می‌نویسد که شبکه نتفلیکس قصد دارد درباره مولانا بسازد. بخش عمده محتوای این سریال قرار است بر اساس رمان ملت عشق نویسنده ترك الیف شافاک پیش برود. هدفن تو گوش گروه رفته سراف نقد این انتخاب و پرداخته به کتاب‌های بی‌ارزش و کم‌محتوایی که اصولا برای ارزش و چنین فیلم‌هایی مورد توجه قرار می‌گیرند.

حالا که از آخر شروع کرده‌ایم، در همین مسیر هم پیش برویم دیگر... ساز فربری که یکشنبه حسابی در روزنامه گرفتار کار بوده و حالا هم خسته است، با دو منتقد تماس گرفته و درباره سریال مانکن و دیگر آثار مشابهی که هر چند ضعیف هستند، اما شبکه نمایش خانگی را قبضه کرده‌اند، حرف زد. منتقد‌ها هم خیلی رک و صریح گفته‌اند شبکه نمایش خانگی در حال تیرشدن به یک شبکه جم داخلی است! همان قدر سریال‌های آبکی و بی‌خاصیت باهیجان‌ها و جذابیت‌های کاذب دارد که می‌شود ساعت‌ها نقدش کرد. اگر شما هم مانکن و دیگر سریال‌های مشابه آن را در شبکه نمایش خانگی می‌بینید بفرمایید صفحه ۱۱ و نظرات منتقدان را بخوانید.

رسیدیم به صفحه ۱۰ که استاد صابر محمدی در حال پیگیری سوز و نوشتن گزارشی برای آن است. می‌پرسم استاد محمدی چه خبر که ایشان نقل می‌کنند از انتظارشان برای آمدن آلبوم مشترک همایون شجریان و علیرضا قربانی که البته سال‌هاست علاقه‌مندان این دو خواننده منتظرش هستند. حتما فکر می‌کنید همکاران درباره این آلبوم نوشته، اما باید خدمت‌تان عرض کنم که این‌طور نیست. محمدی از آن روزنامه‌نگارهایی نیست که برود سراغ خبرهای سوخته و از قبل اعلام شده. او نماهنگی را که روی یکی از قطعات آلبوم ساخته شده نشانه گرفته و به جزئیات آن پرداخته است.

چرا «ملت عشق» کتاب خوبی برای ساخت سریال درباره مولانا آن هم توسط نتفلیکس نیست؟

ملت عشق علیه شاعر عشق

ثبت‌نام از اول آبان آغاز می‌شود

فراخوان جشنواره فیلم فجر ۳۸ منتشر شد

پایدار و اهمیت اقتصاد سینما تا تاریخ ۱۲ تا ۲۲ بهمن ماه ۱۳۹۸ در تهران برگزار می‌شود. بخش‌های اصلی: الف- مسابقه سینمای ایران ۱- سودای سیمرغ (فیلم‌های سینمایی داستانی / پویانمایی) ۲- نگاه نو (فیلم اول کارگردان: داستانی / پویانمایی) ۳- مستند بلند ۴- کوتاه داستانی ب- مسابقه تبلیغات سینمای ایران

روابط عمومی سی‌وهشتمین جشنواره فیلم فجر فراخوان این دوره از جشنواره شامل شرایط پذیرش آثار در بخش‌های مختلف را منتشر کرد. این فراخوان که امکان ثبت‌نام در سایت جشنواره از اول آبان فراهم خواهد بود، به شرح ذیل منتشر شد:

با استعانت از خداوند متعال، سی و هشتمین جشنواره‌ی فیلم فجر با هدف معرفی و تقدیر از آثار برگزیده یک سال تلاش سینماگران ایرانی، اعتلای تولیدات ملی، صیانت از هویت ملی مبتنی بر آموزه‌های دینی و ایرانی، تقویت و حمایت از سینمای خلاق، تبیین نسبت سینما و توسعه

اعلام نام اعضای هیات علمی مهم‌ترین جایزه ادبی کشور ادبیات را به تیتیر رسانه‌ها کشاند

تنورت گرم آقا جلال

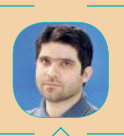
عمومی بنیاد، خبری را برای اصحاب رسانه ارسال کرد که در آن نام اعضای هیات علمی جشنواره اعلام شده بود. اجازه بدهید قبل از آن‌که درباره این اسامی حرف بزنیم، نام این افراد را با هم مرور کنیم، محمد سرور مولایی، منیره آرمین، حجت‌الاسلام محمدعلی مهدوی‌راد، شهریار عباسی، حمیدرضا شاه‌آبادی، مریم برادران، مجید قیصری و مهدی قرلی از کسانی بودند که در متن خبر به عنوان اعضای هیات علمی جشنواره معرفی شده بودند. محمدرضا شرفی خوشان، نویسنده و از برگزیده‌های این جایزه هم پیش از این به عنوان دبیر علمی این جایزه معرفی شده بود.

این فارسی‌زبان‌های خون‌شریک

خب اجازه بدهید همین اول کار ذوق کردن‌مان پنهان نماند از این که در تیم هیات علمی مهم‌ترین جایزه ادبی کشورمان یک فارسی‌زبان فاضل اهل کشور افغانستان هم به چشم می‌خورد. منظورمان دکتر محمدسرور مولایی است که به عنوان اولین نفر در صدر این فهرست قرار گرفته است. دکتر مولایی از ادبا و پژوهشگران زبان و ادبیات فارسی است که عضویت در فرهنگستان زبان و ادب فارسی را هم در کارنامه‌اش دارد. دکتر مولایی پیش از این عضویت در هیات علمی دانشگاه الزهراء (س) را هم تجربه کرده است. تصمیم بجایی است که در مهم‌ترین جایزه ادبی بزرگ‌ترین کشور فارسی‌زبان یک ادیب فارسی‌زبان غیرایرانی هم حضور دارد. البته این را هم بگوییم که توجه به فرهنگ و فرهنگیان فارسی‌زبان غیرایرانی مختص این دوره از جایزه جلال نیست. در سال گذشته هم در اختتامیه این جایزه از یک نویسنده افغانستانی تجلیل به عمل آمد. احمد مدقق

جایزه ادبی جلال که سال‌ها در سکوت رسانه‌ای برگزار می‌شد حالا چند سالی است که برای رسانه‌ها مهم شده، جلال سال گذشته هم از این قاعده مستثنی نبود. حالا این روزها و با منتشر شدن نام اعضای هیات علمی مهم‌ترین جایزه ادبی کشور در کنار بعضی حواشی دوباره، نام این جایزه ادبی را به وب‌ترین فرهنگی رسانه‌ها کشانده است.

در این گزارش سعی کرده‌ایم نگاهی به این جایزه ادبی بیندازیم که هرچند در سال‌های اخیر از مبلغ مادی آن کمتر شده ولی به همان اندازه به حواشی رسانه‌ای آن اضافه شده. اقامه‌ای که هرچند دیر بود اما نمی‌توان از نفس مثبت بودن گفت‌وگوی رو در رو با منتقدان و توضیح بعضی موارد و نکات ملتهب اجرایی جایزه گذشت. مدیرعامل بنیاد شعر و ادبیات داستانی ایرانیان که به‌طور پیش‌فرض دبیر اجرایی جایزه جلال محسوب می‌شود در آن جلسه که نگارنده این سطور هم در آن حاضر بود در قالب یک صبحانه کاری، بخش‌های مهم و جالب‌برانگیز جایزه که مورد نقد قرار گرفته بود را به‌طور جزئی تشریح کرد. حالا تقریباً ده ماه از آن روز گذشته است. روز گذشته روابط

محمد صادق علیزاده

فرهنگ و هنر

تصویری از پوستر هشتمین جایزه جلال

که پیش از این جدیدترین رمانش در ایران تحت عنوان «آوازهای روسی» توسط انتشارات شهرستان ادب منتشر شده بود. او در شب اختتامیه به همراه تعداد دیگری از هموطنانش در کتابخانه ملی حاضر شده بود تا تقدیرنامه جایزه جلال را به خانه ببرد.

سمت تاریک ماجرا

با همه این اتفاقات مثبت اما جایزه در سال‌های اخیر از گزند انتقادهای منتقدان هم در امان نمانده. منتقدان عقیده دارند اعضای هیات علمی به همراه تعدادی از آثار ارسال شده چندان هم جهت‌باز اساسنامه مصوب خود حرکت نکرده است. منتقدان در این بخش به یکی از بندهای آیین‌نامه این جایزه اشاره می‌کنند که دست‌اندرکاران جایزه را ملزم کرده در داوری و تقدیر از آثار به آن دسته از آثاری توجه کنند که ویژگی اصلی و ذاتی‌شان پیشبرد گفتمان فرهنگی اسلامگرا و نقد فرهنگ و گفتمان غالب مغرب‌زمین است: «تنظیم ضوابط و ارائه مشوق‌های مربوط به جایزه مزبور باید در راستای تولید فکر ادبی، هنری اسلامگرا و تقویت روحیه انتقادی علمی نسبت به ترجمه‌های موجود ادبی- هنری باشد.»

بندی که بعضاً در پیچ و تاب بعضی فرآیندهای اجرایی جایزه مورد غفلت واقع می‌شود و خروجی این غفلت، به‌خصوص در بخش رمان بها دادن به آثاری است که سمت و سوی این چنینی ندارند. بعضی منتقدان مانند احمد شاکری عقیده دارند دست‌اندرکاران جایزه جلال به بهانه حفظ آدم‌ها، مرزهای هویتی جایزه را جابه‌جا کرده و به همین دلیل هم آن راز هویت اصلی خودش که در آیین‌نامه و اساسنامه جایزه هم ذکر شده انداخته‌اند. مجتبی گلستانی از منتقدان حوزه نقد ادبی و فرهنگی هم

سال گذشته انتقادات تندی به انتخاب «رهش» به عنوان برگزیده بخش رمان جایزه داشت و با اشاره به همین موضوع به میزان گفته بود: «امن تعجب می‌کنم جایزه‌ای که تحت عنوان نام جلال آل احمد برگزار می‌شود، به چنین رمانی با چنین تلقی از ارزش‌های فکری و اخلاقی داده‌اند. پیام اصلی متون آل احمد مگر چیزی جز این بود که صادق باشیم، راست بگوییم، در بزنگاه‌های مهم و حساس اعلام موضع کنیم، با کرات این و آن باز نکنیم؟ به نظر من، برخی از برگزارکنندگان و برندگان جایزه جلال اساساً متون آل احمد را نخوانده‌اند یا دست‌کم، درک درستی از این متون ندارند.»

روبه‌رشد

همه این نقدها و نظرها و انتقادهای پیشنهادها را گفتیم، اما اینها هم مانع از آن نیست که بگوییم جایزه جلال در یک دهه اخیر رو به رشد بوده است. یادمان نرفته تا همین یک دهه قبل این جایزه برگزار می‌شد و می‌آمد و می‌رفت و کسی حتی نام داوران آن را هم نمی‌دانست. جلال در این سال‌ها هرچند با حواشی بسیاری روبه‌رو بوده، اما نباید از کنار اتفاقات اخیر و شفافیت‌ها و بحث‌ها و باز شدن پای بحث‌ها و پاسخگویی‌ها به رسانه گذشت. همه اینها یعنی تنورت جلال دارد سال به سال گرم می‌شود.